

פרשת חיי שרה תשע"ט – איך אנשים חיים לאחר שהם אינם?

1. **מסכת אבות ה,ג:** עשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכולם, להודיע כמה חיבתו של אברהם אבינו. **פירוש רבינו יונה** - הניסיון העשירי: קבורת שרה. שנאמר לו 'קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה' - וכשמתה אשתו לא מצא מקום לקברה.
מדרש הגדול: בוא וראה ענוותנותו של אברהם אבינו, שהבטיחו הקב"ה לתת לו ולזרעו את הארץ עד עולם ועכשיו לא מצא קבורה אלא **בדמים מרובים** – ולא הרחרח אחר מידותיו של הקב"ה ולא קרא תגר, ולא עוד אלא שדיבר עם יושבי הארץ **בענוה**, שאמר 'גר ותושב אנכי עמכם'.
ליקוטי שיחות טו/145: לא רק שאירועי הפרשה התרחשו אחרי פטירת שרה, אלא גם בתוכנם הם **ההיפך מ'חיי שרה'**: בתחילת הפרשה מסופר על קניית המערה עבור **קבורתה**, הסיפור השני הוא הליכת העבד להביא את רבקה, שמסתיים ב'ותהי לו לאשה ויאבה וינחם יצחק אחרי אמו' – 'משמתה הוא מתנחם באשתו', וקל וחומר העניין השלישי בפרשה – 'ויסוף אברהם וייקח אישה וגו'.
  2. **בראשית כג,ד:** גר ותושב אנכי עמכם, תנו לי אחוזת קבר עמכם ואקברה מתי **מלפני**.
פסוק ח: וידבר איתם לאמור, אם יש את נפשכם לקבור את מתי **מלפני** ופגעו לי בעפרון בן צחר. **רמב"ן:** מלפני – טעמו, אני לא אקבור מתי בקבר אחר ... כי אם לא תעשו כן אקברנו בארון. או יהיה טעמו: מתי אשר הוא לפני ואני צריך למהר לקברו.
  3. **בראשית ב,ז:** וייצר ה' אֱלֹדִים אֶת הָאָדָם עֹפֶר מִן הָאֲדָמָה, וַיִּפַּח בְּאָפִיו נֶשְׁמַת חַיִּים.
רבי חיים ויטאל, שער הקדושה א,א: נודע אל בעלי מדע כי גוף האדם אינו האדם עצמו, זה נקרא בשר האדם, אלא הגוף הוא **לבוש בו תתלבש הנפש השכלית אשר היא האדם עצמו**.
כתב סופר פרשתנו: 'ואקברה את מתי מלפני', ולקמן אמר 'ואקבור את מתי מלפני', ונראה לומר שצדיקים במיתתם קרויים חיים ומיתתם רק בגוף שאדם רואה בעיניו אבל הנשמה חיה וקיימת, והיינו 'מתי מלפני' – רק מה שלפני.
  4. **תורת מנחם, מנחם ציון/558:** בצער נודעתי על דבר האסון בפטירת בעלה הי"ד, ויהי רצון אשר מכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצא את המשפחה. אביע בזה מהיגיון לבי כדי להקל הכאב ועכ"פ במקצת:
עיקר הקשר בין אדם לחברו החביב עליו, וכל שכן בין איש לאשתו ובנים לאביהם, אינו מצד הגוף שהוא בשר, גידים ועצמות, אלא מצד **הנפש והרוח** שהן עיקר האדם ומהותו. מובן אשר כדור רובה או רסיס פגז פוגעים בגוף, אבל אין ביכולתם להזיק או אפילו לגרוע בנפש ובנשמה. מיתה שנגמרה על ידי כדור עניינה הפסק בין הגוף והנשמה, אבל הנשמה ממשיכה בחיים, חיים נצחיים והיא ממשיכה בקשר עם בני המשפחה, מצטערת בצערם ושמחה בשמחתם ... מזה מובן גם שלנשמה תענוג מיוחד באם רואה את בני המשפחה מתאוששים מהאסון ומשתדלים ככל התלוי בהם לסדר חיים באופן טוב ... ונחת רוח מיוחד כשהילדים מתחנכים בחינוך מתאים, לגדלם לתורה, לחופה ולמעשים טובים.
  4. **תוכן מליקוטי שיחות טו/147 ואילך:** אברהם היה גם אביו של ישמעאל, זה היה בנו הגדול, ועד שכאשר נאמר 'בנך יחידך אשר אהבת' אמר אברהם 'שניהם אהובים ושניהם יחידים'. שכן אברהם הוא 'אב המון גויים', 'אב לכל העולם'. שרה, לעומת זאת, הייתה רק אמו של יצחק, היא מקימת העם היהודי, ולכן תבעה מאברהם 'גרש את בן האמה הזאת כי לא יירש עם בני עם יצחק'.
- והנקודה הזאת בולטת לאורך כל פסוקי הפרשה: מערת המכפלה הייתה מקום קבורתם של אבות האנושות, אדם וחווה, ולכן שייכת לכאורה לכל באי עולם, אולם אברהם קונה אותה עבור שרה ועבור זרעה היהודי. אחר כך אברהם נמנע מלשדך את יצחק עם בתו של אליעזר, על אף רום מעלתו בהיותו דולה ומשקה מתורת רבו, שכן 'אין ארור מדבק בברוך'. ובסוף הפרשה נאמר: 'וייתן אברהם את כל אשר לו ליצחק ולבני הפילגשים נתן מתנות וישלחם מעל פניו'.